

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 03125-10/2021-ERU

V Jihlavě dne 14. června 2022

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **HALIMEDES, a.s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 290 15 961 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021 (sp. zn. OSR-03125/2021-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 23 odst. 11 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), ve společném řízení uznal účastníka řízení jakožto držitele licence na obchod s plynem č. 241014862

ve výroku I. vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že Energetickému regulačnímu úřadu jako kontrolujícímu znemožnil výkon dozoru podle § 18 odst. 1 téhož zákona, neboť jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícímu potřebnou součinnost;

ve výroku II. vinným ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele za užití agresivní obchodní praxe, neboť po spotřebitelce [REDAKCE], v odběrném místě [REDAKCE], požadoval platbu za sdružené služby dodávky plynu, které jí dodal, ačkoli si je od něj neobjednala;

ve výroku III. vinným ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele za užití agresivní obchodní praxe, neboť po spotřebitelce [REDAKCE], v odběrném místě [REDAKCE], požadoval platbu za sdružené služby dodávky plynu, které jí dodal, ačkoli si je od něj neobjednala;

ve výroku IV. vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že 3 dílčími útoky nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, konkrétně pak tím, že nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, když zákazníci [REDAKCE], [REDAKCE], ve stanovené lhůtě nezaslal písemné vyřízení reklamace 1. vyúčtování dodávky plynu a 2. chybného stavu elektroměru a nesprávně stanoveného data vyúčtování dodávek plynu a 3. u oprávněné reklamace nevypořádal ve stanovené lhůtě rozdíl v platbách;

ve **výroku V.** vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil 2 dílčími útoky, když uvedl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele nepravdivé informace, že mezi ním a zákaznicí [REDAKCE], [REDAKCE], byla uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky plynu a že disponuje písemným souhlasem této zákaznice o její vůli změnit dodavatele plynu;

za což mu byla uložena **ve výroku VI.** úhrnná pokuta ve výši 35 000 Kč, **ve výroku VII.** povinnost nahradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč a **ve výroku VIII.** opatření k nápravě spočívající v povinnosti poskytnout Energetickému regulačnímu úřadu vyjmenované podklady a informace, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021 (sp. zn. OSR-03125/2021-ERU) se ve výroku VIII. zrušuje a řízení se v této části zastavuje, ve zbylé části se rozklad společnosti HALIMEDES, a.s., se sídlem Senovážné náměstí 978/23, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 290 15 961, zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Správní řízení na prvním stupni

Usnesením č. j. 03125-1/2021-ERU ze dne 7. dubna 2021 správní orgán spojil do společného řízení pod sp. zn. OSR-03125/2021-ERU dvě správní řízení, a to správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-04843/2019-ERU zahájené dne 3. května 2019 a správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-09050/2020-ERU zahájené dne 31. března 2021.

V rámci správního řízení sp. zn. OSR-04843/2019-ERU vydal Energetický regulační úřad dne 2. května 2019 příkaz, který byl účastníkovi řízení doručen dne 3. května 2019. Příkazem byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že závažně ztížil výkon dozoru podle § 18 energetického zákona, za což mu byla udělena pokuta ve výši 10 000 Kč. Účastník řízení proti příkazu podal dne 10. května 2019 odpor, na nějž navazovalo vyrozumění správního orgánu o pokračování správního řízení a možnosti vyjádřit se v něm. V řízení následně správní orgán dne 23. července 2019 vydal rozhodnutí ve věci č. j. 04843-8/2019-ERU, kterým uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, uložil mu pokutu ve výši 10 000 Kč a úhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. V rozhodnutí ze dne 21. dubna 2020 č. j. 04843-18/2019-ERU o podaném rozkladu Rada napadené rozhodnutí zrušila a věc vrátila k novému projednání.

Co se týká správního řízení sp. zn. OSR-09050/2020-ERU, to bylo zahájeno dne 31. března 2021 na základě prováděného šetření ve věci dodržování § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele o zákazu užívání nekalých obchodních praktik. Řízení bylo vedeno kvůli

podezření ze spáchání přestupků agresivní obchodní praktiky vůči dvěma konkrétním zákaznicím podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a přestupků podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona ohledně nedodržení stanovené kvality dodávek a služeb a uvedení nepravdivých informací při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby či změny dodavatele plynu.

Ve společném správním řízení sp. zn. OSR-03125/2021-ERU tak byla projednávána výše uvedená protiprávní jednání účastníka řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku ztížení výkonu dozoru neposkytováním podkladů vyžadovaných správním orgánem, dvou přestupků agresivní obchodní praktiky, dvou pokračujících přestupků nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb a uvedení nepravdivých informací při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby či změny dodavatele plynu.

Přípisem ze dne 7. dubna 2021 byl účastník řízení vyrozuměn o vydaném usnesení o spojení věcí a o vedení společného řízení. Zároveň byl vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ve věci a ke svým majetkovým poměrům. Účastník řízení na tento přípis nikterak nereagoval, tudíž ke společnému řízení nepodal žádné vyjádření.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021 rozhodl Energetický regulační úřad tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Ve vztahu k výroku I. prvostupňový orgán konstatoval, že od září 2018 prováděl u účastníka řízení kontrolu dodržování oprávnění obchodníka s plynem ukončit či přerušit dodávku s plynem zákazníkovi při neoprávněném odběru plynu s tím, že dozorový orgán si vyžádal od účastníka řízení určité informace a podklady. Účastník řízení při procesu kontroly se správním orgánem komunikoval, zpravidla některé z požadovaných informací sdělil a poskytl, nicméně vždy jen z části. Opakovaně byl ze strany Energetického regulačního úřadu vyzván k plné součinnosti při poskytování pokladů, naposledy výzvou ze dne 8. ledna 2019, na základě které měl dodat informace a podklady nejpozději do 28. ledna 2019. Konkrétně se jednalo o seznam vyúčtování pro přesně vyjmenovaná odběrná místa, kde došlo k ukončení dodávek plynu, upomínky nedoplatků z vyúčtování pro sedm odběrných míst vystavených v průběhu roku 2017 a nedoložené vyúčtování pro odběrné místo [REDAKCE] (výčet podkladů koresponduje s uloženým opatřením k nápravě ve výroku VIII. napadeného rozhodnutí). Správní orgán v tomto směru shrnul, že účastník řízení znemožnil výkon dozoru, neboť v rozporu s § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012, o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost. Správní orgán má za prokázané, že se tak účastník řízení dopustil přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona.

Co se týče jednání vytýkaného účastníkovi řízení ve výroku II. a III. napadeného rozhodnutí, Energetický regulační úřad uvedl, že smluvní vztahy mezi účastníkem řízení a zákaznicemi (v postavení spotřebitele), paní [REDAKCE] a paní [REDAKCE], v souladu s právními předpisy zanikly. Účastník řízení však do jejich odběrných míst i nadále po datu zániku smlouvy realizoval dodávky plynu a požadoval po zákaznicích platby za sdružené služby dodávek plynu, které jim dodal, ačkoli si je zákaznice u účastníka řízení neobjednaly. Správní orgán dospěl k závěru, že jednání účastníka řízení vůči oběma

zákaznicím naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu a skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

Stran výroku IV. napadeného rozhodnutí správní orgán zejména konstatoval, že účastník řízení třikrát porušil zákonná ustanovení o kvalitě dodávek a služeb v plynárenství ve smyslu § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu a pro vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním, tzn. vyřídil reklamaci do 15 kalendářních dnů od doručení reklamace, popř. vypořádat rozdíl v platbách způsobený nesprávným vyúčtováním ve lhůtě 30 dnů od doručení reklamace [§ 16 odst. 1 písm. a) a b) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu“]. Zákaznice [redacted] totiž reklamovala vyúčtování dodávky plynu, jež byla účastníkovi řízení doručena dne 9. května 2019. Účastník řízení vystavil opravný doklad až v lednu 2020, nicméně nevypořádal ani rozdíl v platbách v řádném a opravném vyúčtování včas ve stanovené lhůtě, čímž znovu pochybil při nedodržení standardu lhůty pro vypořádání rozdílu v platbách zákazníka. Konečně třetím útokem měl účastník řízení porušit ustanovení o standardu kvality dodávek plynu, když nikterak nereagoval na reklamaci vyúčtování zákaznice [redacted], kterou zákaznice namítala chybný stav plynoměru a špatně stanovené datum vyúčtování dodávek plynu.

Správní orgán se ve výroku V. věnoval posouzení jednání účastníka řízení, kterým měl 2 dílčími útoky spáchat přestupek ve formě pokračování. Ve vztahu k odběrnému místu zákaznice [redacted] evidovanému pod kódem [redacted] měl při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele plynu uvést v rozporu s § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona nepravdivé informace, že mezi účastníkem řízení a touto zákaznicí byla v prostorách obvyklých k podnikání uzavřena smlouva, jejímž předmětem jsou dodávky plynu, a že disponuje písemným vyjádřením zákaznice o jejím úmyslu změnit dodavatele.

Výrokem VI. napadeného rozhodnutí za tyto přestupky správní orgán uložil úhrnnou pokutu ve výši 35 000 Kč. Energetický regulační úřad při aplikaci absorpční zásady v úvahách mimo jiné dovodil, že uvedení nepravdivých informací při procesu změny dodavatele plynu považuje za závažnější delikt, když toto jednání v důsledku způsobilo, že zákaznici [redacted] byly bez jejího předchozího objednání dodávány a poté i vyúčtovány dodávky plynu za užití agresivní obchodní praktiky ze strany účastníka řízení. Jako přitěžující okolnost správní orgán uvedl spáchání celkem pěti přestupků ve vícečinném souběhu, když většina z nich byla sice mírněji trestná, ale co do podstaty závažnější v možném ohrožení zákazníků v postavení spotřebitele a jejich vůle svobodně si rozhodnout o osobě dodavatele energií. Nakonec správní orgán zohlednil i osobní a majetkové poměry účastníka řízení a závěrem uloženou úhrnnou pokutu ve výši 35 000 Kč zhodnotil jako pokutu naplňující funkci preventivní, odstrašující, avšak pro účastníka řízení nikoli likvidační. V návaznosti na přestupek uvedený ve výroku I. rozhodnutí správní orgán uložil účastníkovi řízení opatření k nápravě spočívající v poskytnutí konkrétně specifikovaných podkladů a informací k vyúčtováním a upomínkám za neuhrazené nedoplatky z vyúčtování.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021, které mu bylo doručeno dne 24. května 2021, podal účastník řízení dne 7. června 2021 blanketní rozklad, který byl doplněn o důvody nezákonnosti rozhodnutí podáním ze dne 30. června 2021.

Účastník řízení v rozkladu navrhl, aby Rada rozhodnutí správního orgánu zrušila a vedené řízení zastavila.

Stran výroku I. napadeného rozhodnutí účastník řízení namítl, že o takovém přestupku nebylo zahájeno správní řízení, a neměl možnost se k vytýkanému jednání vyjádřit. K tomu doplnil, že Energetický regulační úřad ani nevydal žádné usnesení o spojení věci. V právní kvalifikaci protiprávního jednání [přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona] odkázal na přestupek podle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu, který podle názoru účastníka řízení měl správní orgán aplikovat. Za vnitřně rozpornou považuje účastník řízení skutečnost, že výrok I. o vině za přestupek nekoresponduje s výrokem VIII. o uložení nápravného opatření, když výrok I. není dostatečně konkrétní a přezkoumatelný.

Další rozkladová námitka účastníka řízení směřuje k výroku III., kdy namítl, že zákazníci ██████████ dodával plyn po 2. srpnu 2019, tj. po účinnosti odstoupení od smlouvy, jelikož tato zákaznice minimálně do konce září 2019 (pozn. sjednání smlouvy s MND a.s.) neprojevila vůli změnit dodavatele plynu a s účastníkem řízení došlo ke konkludentnímu sjednání dodávky plynu, jinak by se zákaznice dopouštěla neoprávněného odběru plynu.

Ve vztahu k výroku IV. účastník řízení rozporuje závěr správního orgánu, že pouhé vystavení opravného daňového dokladu nelze považovat za písemné vyřízení reklamace a považuje takový závěr za nepřezkoumatelný z důvodu absence jakéhokoli bližšího vysvětlení, jak k závěru správní orgán dospěl. Za nepřezkoumatelné považuje účastník řízení i závěry učiněné k výroku V., kde měl správní orgán vyvodit obecné a neodůvodněné závěry o škodlivosti jednání při uvádění nepravdivých informací v procesu změny dodavatele, ohrožení řádného plnění činnosti operátora trhu, znemožnění efektivní kontroly ze strany Energetického regulačního úřadu apod. Jako zásadní pochybení označil v rozkladu účastník řízení způsob uložení úhrnné pokuty, nepřezkoumatelné úvahy ohledně nejzávažnějšího přestupku, podle nějž správní orgán ukládal sankci, a zmatečnost v posouzení přestupků dle výroku V. ve spojení s přestupky podle výroků II. a III. napadeného rozhodnutí.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí Rada konstatuje, že některým rozkladovým námitkám bylo přisvědčeno, když nedostatky shledává zejména v nedostatečném odůvodnění výroku o uložení pokuty a nepřezkoumatelnosti nápravného opatření. Rada ve zbytku zhodnotila napadané rozhodnutí jako přezkoumatelné, věcně správné a souladné s právními předpisy. Konkrétní závěry ke spáchaným přestupkům, uložení trestu a vypořádání rozkladových námitek uvádí v pojednání níže.

Na okraj je možno konstatovat, že účastník řízení podal v zákonné lhůtě pouze blanketní rozklad, přičemž ten nedoplnil na výzvu správního orgánu ve lhůtě do 21. června 2021. Účastník řízení tedy v určené lhůtě vady rozkladu neodstranil, aniž by proti usnesení podal opravný prostředek, doplnění jeho rozkladu je tedy opožděné a námitky uvedené v podání ze dne 30. června 2021 představují vyjádření účastníka řízení, nikoliv opravný prostředek vymezující rámec odvolacího přezkumu. Správní orgán je s ohledem na zásadu zákonnosti nicméně povinen přezkoumat rozhodnutí v plném rozsahu.

K přestupku podle **výroku I.** napadeného rozhodnutí je vhodné uvést, že Energetický regulační úřad předmětné jednání kvalifikoval jako skutkovou podstatu protiprávního jednání definovaného energetickým zákonem. Byť se může nabízet, jak účastník řízení v rozkladu namítá, že jednání lze kvalifikovat jako přestupek podle kontrolního řádu, zákonodárce toto jednání zakotvil jakožto sankcionovatelné i podle energetického zákona. Konkrétně je tento přestupek vymezen v § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona [*„Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí přestupku tím, že ... f) znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle § 18 odst. 1 tím, že neumožní Energetickému regulačnímu úřadu výkon jeho oprávnění podle § 18 odst. 5 nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu, ...“*]. Podle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu platí, že právnícká osoba se dopustí přestupku tím, že jako kontrolovaná osoba nesplní některou z povinností podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu. V zásadě zde došlo k duplicitní možnosti postihu porušení povinnosti součinnosti kontrolované osoby podle kontrolního řádu, když energetický zákon poskytuje o řád vyšší ochranu před nevytvořením podmínek pro výkon kontroly v energetice a neposkytování součinnosti ze strany kontrolované osoby a v podstatě umožňuje toto porušení sankcionovat přísněji. Uvedenou skutečnost však nelze považovat za nesmyslnou, vychází ze skutečnosti, že dozorová činnost v oblasti energetiky může být významnější oproti běžně prováděné dozorové činnosti podle obecného právního předpisu, přičemž v oblasti podnikání v energetických odvětvích vystupují ekonomicky silné subjekty, pro které by sankce stanovené obecným právním předpisem nemusely být efektivně odstrašující. Přestupek podle § 91a energetického zákona speciálně cílí na vymezení protiprávního jednání, které je způsobilé znemožnit kontrolu vykonávanou právě Energetickým regulačním úřadem především vůči držiteli licence v energetickém odvětví. Takové vymezení skutkové podstaty subsumuje obecně formulovaný přestupek podle § 15 kontrolního řádu s tím, že zákonodárce jistě při definování podstaty přestupku domýšlel i přísnější sankci za jeho spáchání [srov. pokuta až do výše 1 000 000 Kč za jednání podle § 91a energetického zákona oproti mírnější pokutě do 500 000 Kč za jednání podle kontrolního řádu]. Námitku účastníka řízení v tomto směru je tedy nutno odmítnout jako nedůvodnou.

Jako nedůvodnou Rada hodnotí i námitku účastníka řízení k správnímu řízení vedenému o přestupku podle výroku I. napadeného rozhodnutí. Účastník řízení tvrdí, že o předmětném přestupku nebylo vedeno řízení ani nebylo vydáno usnesení o spojení věci. Rada takovou argumentaci odmítá, jelikož součástí správního spisu sp. zn. OSR-03125/2021-ERU je mimo

jiné usnesení o spojení věci č. j. 03125-1/2021-ERU ze dne 7. dubna 2021 i přípis Energetického regulačního úřadu č. j. 03125-3/2021-ERU z téhož dne adresovaný účastníkovi řízení a označený jako „*Oznámení o vedení společného řízení, Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry,*“ jehož přílohou bylo i samotné usnesení o spojení věci. Ačkoli se takové usnesení podle správního řádu pouze poznamenává do spisu a účastník řízení má být o jeho obsahu vhodným způsobem vyrozuměn, správní orgán učinil usnesení součástí přípisu, čímž nepochybně účastníka řízení plně vyrozuměl o vedeném společném řízení. Vedle toho účastník řízení jistě opomenul samostatné řízení o přestupku podle výroku I. vedené pod sp. zn. OSR-04853/2019-ERU, které po vydaném příkazu, podaném odporu a rozhodnutí na prvním i druhém stupni podléhá před Energetickým regulačním úřadem novému projednání věci. V této fázi bylo řízení OSR-04853/2019-ERU spojeno s řízením OSR-09050/2020-ERU do společného řízení OSR-03125/2021-ERU. Účastník řízení byl o této skutečnosti jednoznačně vyrozuměn přípisem správního orgánu ze dne 7. dubna 2021 s tím, že před vydáním rozhodnutí ve společném řízení dostal rovněž možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí i ke svým majetkovým poměrům. Pokud by chtěl účastník řízení polemizovat o možnosti seznámení se s těmito podklady, ve spise se nachází doručenka datové zprávy, ze které je patrné, že účastník řízení přípis ze dne 7. dubna 2021 (včetně jeho přílohy) obdržel prostřednictvím datové schránky dne 8. dubna 2021. Nejpozději v tento den se zpráva dostala do jeho sféry a měl možnost se s jejím obsahem seznámit. Na zmiňovaný přípis účastník řízení nikterak nereagoval.

K rozkladové námitce účastníka řízení vznesené proti **výroku III.** napadeného rozhodnutí Rada uvádí, že námitka je nelogická a nelze ji přijmout jako relevantní. Zákaznice [REDAKCE] jednoznačně projevila svoji vůli smluvní vztah s účastníkem řízení ukončit, když dne 31. července 2019 učinila úkon odstoupení od smlouvy z důvodu porušení smluvních závazků ze strany účastníka řízení. Jelikož toto odstoupení účastník řízení obdržel dne 2. srpna 2019, právní vztah založený smlouvou o sdružených službách dodávek plynu k tomuto datu zanikl – danou skutečnost deklaruje i pravomocné rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. [REDAKCE]. Je tak zcela nepřijatelné, aby účastník řízení obhajoval dodávky do odběrného místa zákaznice po datu 2. srpna 2019 tím, že zákaznice si s ním konkludentně sjednala pokračování v dodávce plynu. Naopak, zákaznice jasně a srozumitelně projevila vůli smlouvu s účastníkem řízení ukončit a v dodávkách nepokračovat i tím, že si novou smlouvu o dodávce plynu sjednala se společností MND Energie a.s. Byl to účastník řízení, který její vůli nerespektoval, pokračoval v dodávkách bez jejich předchozí objednávky, požadoval za ně do 7. ledna 2020 platby a uváděl nepravdivé údaje v informačním systému operátora trhu při možné změně dodavatele, kterého si zákaznice sama svobodně vybrala. Účastník řízení tak prostřednictvím tzv. setrvačného prodeje působil na zákaznici v postavení spotřebitele zakázanou agresivní praktikou.

Námitka k **výroku IV.** ohledně vystavení opravného vyúčtování se zdá být zčásti důvodná, jelikož správní orgán velice stroze konstatoval, že „*pouhé vystavení opravného daňového dokladu (nadto po lhůtě) nelze za písemné vyřízení reklamace považovat.*“ Jak však plyne z výroku napadeného rozhodnutí, tato dílčí otázka se v něm negativně neprojevila. Rada obecně zastává stanovisko, že vystavení opravného daňového dokladu za písemné vyřízení reklamace může být považováno, pokud je tento z hlediska svého obsahu zjevně vystaven ve vazbě na uplatněnou reklamaci. Podle výroku IV. písm. a) napadeného rozhodnutí se měl

účastník řízení dopustit předmětného přestupku jednáním, které končilo 20. ledna 2020, toto datum odvíjel právě od vystavení opravného daňového dokladu k faktuře č. [REDAKCE], tj. za skutečnost určující konec nečinnosti účastníka řízení při vyřízení reklamace považoval Energetický regulační úřad právě vystavení opravného daňového dokladu č. [REDAKCE]. Ke spáchání přestupku způsobem vymezeným ve výroku rozhodnutí tak došlo. S tím byla spojena i povinnost účastníka řízení, aby po nesprávném vyúčtování dodávek plynu ve lhůtě do 30 kalendářních dnů (ode dne doručení reklamace) vypořádal rozdíl v platbách zákaznice; takové vypořádání ovšem účastník řízení učinil až za více jak 8 měsíců po řádném termínu. I zde správní orgán posoudil protiprávní jednání účastníka řízení správně. Oba standardy kvality spojené s vyřízením reklamace vyúčtování dodávky plynu účastník řízení jednoznačně porušil (vyhláškou stanovené lhůty překročil v řádech měsíců), dopustil se tak přestupkového jednání pokračujícího charakteru.

Závěry napadeného rozhodnutí ve vztahu k **výroku V.** považuje účastník řízení za nepřezkoumatelné, nicméně Rada tento názor nesdílí. Prvostupňový správní orgán se s popisem škodlivosti přestupku vypořádal dostatečným způsobem, když povinnost obchodníka s plynem navázal na dopady, které může mít uváděných nepravdivých informací v systému operátora trhu při změně dodavatele a s tím související oslabení práv zákazníků v postavení spotřebitele, kteří nejsou schopni tyto skutečnosti a z nich plynoucí důsledky ovlivnit. Obchodník s plynem má podle § 61 odst. 2 písm. p) energetického zákona povinnost uvádět při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele plynu pravdivé a úplné informace, k tomu na žádost Energetického regulačního úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření. Porušení této povinnosti samo o sobě naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku, takže obecná míra škodlivosti protiprávního, pro společnost nežádoucího, jednání je stanovena z povahy věci již zákonodárcem. Správní orgán zcela přiléhavě v odůvodnění napadeného rozhodnutí zmínil judikaturu Nejvyššího správního soudu, rozsudek č. j. 8 As 17/2007-135, z něhož vyplývá nutnost posuzovat při trestání jednání jak formální (zákonem stanovená skutková podstata), tak materiální (společenská škodlivost) stránku přestupku. Třeba doplnit, že u posuzovaného deliktu je primární povaha chráněného zájmu, v tomto případě zájmu na ochraně svobodné vůle, potažmo ochrany práva na svobodnou volbu dodavatele [srov. § 28 odst. 1 písm. e) energetického zákona], na čemž ostatně stojí liberalizovaný trh s elektřinou i plynem. Zákazníci nadto nejsou přímo schopni ovlivnit, do jaké míry bude respektována jejich soukromoprávní vůle – do údajů v rámci informačního systému operátora trhu, prostřednictvím kterých se realizuje projev vůle zákazníka v podobě změny dodavatele, zákazník nemůže nijak zasahovat. Může se pouze spoléhat na pečlivost a zodpovědnost profesionálních účastníků trhu, licencovaných obchodníků s elektřinou a plynem. V daném případě bezesporu došlo i k narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků při realizované dodávce energií od licencovaného subjektu, statistické a vykazovací činnosti operátora trhu a funkční kontroly ze strany Energetického regulačního úřadu. V kontextu uvedeného není pochyb o tom, že protiprávní jednání účastníka řízení vykazovalo všechny znaky pokračování v přestupku, včetně adekvátní společenské škodlivosti.

Účastník řízení v rozkladu rozporuje nepřezkoumatelné úvahy správního orgánu ohledně nejzávažnějšího přestupku, podle nějž se pak ukládala sankce, ve spojení s hodnocením přestupků podle výroku II. a III. jako výrazně přitěžujících okolností. Jelikož se účastník řízení dopustil celkem 5 přestupků, z toho 2 byly pokračující, prvostupňový orgán je označil správně

za vícečinný souběh různorodý. Správní orgán při uložení správního trestu zcela v souladu se zákonnou zásadou absorpce zhodnotil jako nejzávažnější pokračující přestupek podle výroku V. napadeného rozhodnutí. Rada se v tomto směru ztotožňuje se závěry správního orgánu, který postupoval podle pravidel stanovených pro uložení správního trestu za několik přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení. Podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky totiž platí, že za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nej přísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Prvostupňový orgán na straně 26 napadeného rozhodnutí logicky dovedl, že nej přísněji trestné jsou přestupky podle § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, tedy konkrétněji přestupky podle výroku IV. a V., za jejichž spáchání zákon stanovuje horní hranici sazby pokuty až 50 000 000 Kč. Následně stanovil přestupek nejzávažnější, když vyhodnotil jako více závažné porušení zákona přestupek týkající se uvedení nepravdivých informací v informačním systému operátora trhu před nedodržením standardu kvality dodávek plynu. Taková úvaha vychází opět z povahy chráněného zájmu, když záměrné manipulace s informacemi určenými pro operátora trhu při probíhající změně dodavatele ovlivňují chráněnou autonomii vůle zákazníka v postavení spotřebitele a jsou zcela jistě způsobilé narušit jeho právo na svobodnou volbu dodavatele elektřiny a plynu, obzvláště pak v situaci, kdy zákazník k údajům ze systému operátora trhu nemá žádný přístup a nemá možnost jakékoli kontroly a zásahu. Naproti tomu i Rada v zásadě považuje za méně závažné správní delikty definované jako nedodržení standardů kvality dodávek v plynárenství, neboť se jedná o pochybení relativně zanedbatelná z pohledu typové materiální stránky deliktu, u nichž je mnohem významnější náprava prostředky práva soukromého (prostřednictvím poskytování finančních náhrad za nedodržení standardu).

Ve vztahu k rozkladové námitce je možno dodat, že zřejmě ze strany účastníka řízení nedošlo k úplnému pochopení aplikace absorpční zásady při stanovování výše pokuty. Při aplikaci této zásady správní orgán vedle nejzávažnějšího přestupku (určeného podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky) musel hodnotit i ostatní přestupky optikou polehčujících či přitěžujících okolností a při takovém hodnocení označil přestupky podle výroku II. a III. jako významné přitěžující okolnosti. Agresivní obchodní praktiky jsou na poli ochrany spotřebitele velmi nežádoucí a s ohledem na chráněný zájem při posuzování závažnosti jednání značně významné. Právě z tohoto důvodu správní orgán označil jednání účastníka řízení popsané ve výroku II. a III. „co do podstaty závažnější“, avšak je nutné chápat text odůvodnění napadeného rozhodnutí v kontextu, kdy tyto přestupky správní orgán hodnotil jako mírněji trestné (co do výše sankce), nýbrž svou podstatou závažnější. S ohledem na souběh spáchaných přestupků a aplikaci zásady absorpce podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky však nelze takové přestupky posoudit jako „nejzávažnější“ a ukládat podle nich výši sankce, proto k nim správní orgán zcela vhodně přihlédl jako významným přitěžujícím okolnostem.

Závěrem Rada odkazuje též na odůvodnění výše uložené sankce, z něhož je seznatelné, jakým způsobem prvostupňový orgán aplikoval zásadu absorpční, a to jednak při ukládání úhrnného správního trestu ve vztahu k souběhu přestupků trestaných napadeným rozhodnutím, jednak ve vztahu k souběhu projednávaných přestupků s přestupkem účastníka řízení, za něhož byl potrestán pravomocným rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 08603-10/2019-ERU ze dne 30. září 2020, tedy poté, co spáchal nyní sankcionované přestupky.

Ve vztahu k **výroku VIII.** napadeného rozhodnutí o uložení opatření k nápravě směřuje námitka účastníka řízení k tomu, že s ním nekoresponduje výrok I. Rada se s touto námitkou účastníka řízení ztotožňuje. Správní orgán výrok I. o vině za přestupek podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona formuloval s odkazem na konkrétní přípis Energetického regulačního úřadu (Opakovaná výzva ke splnění povinnosti – opakovaná žádost o poskytnutí podkladů a informací č. j. 09163-15/2018-ERU ze dne 8. ledna 2019) a na zobecněný výčet požadovaných podkladů. Odlišná situace je u nesrozumitelné formulace výroku VIII. o uložení nápravného opatření. Byť není nikterak stanoveno, že opatření k nápravě by muselo nutně korespondovat s některým z protiprávních jednání účastníka řízení, správní orgán zatížil tuto část napadeného rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Opatření k nápravě bylo stanoveno nepřezkoumatelným způsobem zejména z důvodu formulace, která se odlišuje od vymezení porušené povinnosti, což samo o sobě není nutně vadou, ale když napadené rozhodnutí navíc zcela postrádá přiléhavé odůvodnění této výrokové části ve vztahu k tomu, proč zrovna tyto konkrétní podklady jsou požadovány. Především *vyúčtování pro odběrné místo* evidované pod kódem [REDAKCE] vyvolává nejasnosti. Odůvodnění nápravného opatření považuje proto Rada za nepřezkoumatelné a tento výrok je třeba zrušit. S ohledem na to, že podklady a informace, které by měl účastník řízení předložit Energetickému regulačnímu úřadu v rámci nápravného opatření, jsou datovány do období let 2017 a 2018, ani jejich poskytnutí a vyhodnocení v budoucnu by nevedlo k účelně vedenému správnímu řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku ani ke spravedlivému uložení sankce. Případné protiprávní jednání účastníka řízení, jež by mohlo vyplynout z dodatečně předložených podkladů, by ze strany Energetického regulačního úřadu nemohlo vést k účelné a efektivní dozorové činnosti ani ke správněprávní odpovědnosti účastníka řízení, jelikož by se správní orgán se značným časovým odstupem pohyboval na samotné hranici možného zániku odpovědnosti pachatele za případně zjištěný přestupek. Z těchto důvodů dospěla Rada k názoru, že je namíste napadané rozhodnutí ve výroku VIII. zrušit a řízení v této části v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavit. Nutno konstatovat, že podle názoru Rady není v případě přestupků spočívajících v neposkytnutí součinnosti v procesu kontroly ukládání nápravného opatření vždy vhodné, v podstatě se jedná o jednu trvající nesoučinnost, která je v daném případě z hlediska vymezení skutku přerušena zahájením sankčního řízení a v jeho rámci sankcionována, trvající nesoučinnost pak může představovat další skutek (přestupek), přičemž nápravným opatřením není ukládána žádná jiná povinnost než ze zákona plynoucí povinnost součinnosti, k jejímuž plnění byl účastník řízení vyzván. Jinak řečeno, Rada má za to, že v uvedených případech je smysluplnější významnější sankcionování (třeba i opakované) účastníka řízení než zdvojování předmětné povinnosti nápravným opatřením.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že rozklad týkající se výroků I. až VII. napadeného rozhodnutí se zamítá a napadené rozhodnutí se v tomto rozsahu potvrzuje. Rozkladem napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, i když v části nedostatečně odůvodněno, takže jeho odůvodnění je v několika částech rozhodnutím o rozkladu doplněno.

Výrok VIII. napadeného rozhodnutí o uložení nápravného opatření byl zrušen pro zjevnou nepřekoumatelnost a budoucí neúčelnost kontrolní činnosti vyžádaných podkladů či případného správního řízení o podezření ze spáchání přestupku a řízení bylo v této části zastaveno.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

HALIMEDES, a.s.